

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра менеджменту і маркетингу

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕГІОНАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 13 січня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Регіональний менеджмент
Викладач (-і)	Ткач Олег Володимирович, д.е.н., проф. кафедри менеджменту і маркетингу
Контактний телефон викладача	+380957059731
Е-mail викладача	oleg.tkach@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kmim.pnu.edu.ua/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Об'єктом дослідження регіонального менеджменту є аналіз діяльності органів місцевого самоврядування, у форматі якої реалізується право територіальних громад (асоціацій територіальних громад) безпосередньо чи через органи місцевого самоврядування вирішувати в загальних інтересах питання регіонального значення в межах, визначених Конституцією і законами України.</p> <p>Предметом дослідження регіонального менеджменту є пошук оптимізації регіонального менеджменту, спрямований на покращення соціально-економічного становища країни і, відповідно, зростання життєвого рівня населення на основі: розвитку місцевої демократії, підвищення самостійності і відповідальності територіальних громад та їх асоціацій у вирішенні питань соціально-економічного і культурного розвитку територіальних громад і регіонів; забезпечення регіонального впливу територіальних громад та їх асоціацій на процес формування і здійснення загальнонаціональної державної політики; повного та ефективного використання економічного та інтелектуального потенціалу територіальних громад і регіонів; оптимізації управління на основі принципу субсидіарності, підвищення ефективності управління шляхом оптимального розподілу повноважень між різними територіальними рівнями місцевого самоврядування; введення єдиних загальнодержавних мінімальних соціальних стандартів і дієвих механізмів соціального захисту населення незалежно від економічних можливостей територіальних громад і регіонів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><i>Метою вивчення дисципліни «Регіональний менеджмент» є формування систематизованого комплексу знань про загальні принципи, методи і форми управління соціально-економічним розвитком території, яка має ознаки регіону, та навичок щодо обґрунтування управлінських рішень стосовно різних аспектів соціально-економічного розвитку регіону.</i></p>	
4. Програмні компетентності	
<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p> <p>Здатність до визначення та запровадження системи адміністрування в організації з врахуванням сучасних технологій менеджменту і соціальної відповідальності за результатами прийняття управлінських рішень, та врахування особливостей державного управління та місцевого самоврядування.</p>	
5. Результати навчання	
<p>Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p>Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p>	

Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.
 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
 Вміти визначити концептуальні засади реформування системи державного управління та місцевого самоврядування, напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		16	
семінарські		14	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
V		третій	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план		Форма заняття	Кількість годин
Тема 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.		Лекція, семінарське заняття	4
Тема 2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ МЕНЕДЖМЕНТУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ. ОСНОВНІ ТЕОРІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.		Лекція, семінарське заняття	4
Тема 3. МЕТОДИ, ФУНКЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ РЕГІОНАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.		Лекція, семінарське заняття	4
Тема 4. ОРГАНІЗАЦІЯ, КОНТРОЛЬ ТА РЕГУЛЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ФУНКЦІЙ РЕГІОНАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.		Лекція, семінарське заняття	4
Тема 5. ТРУДОРЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ.		Лекція, семінарське заняття	4
Тема 6. ВИРОБНИЧИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ: РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ.		Лекція, семінарське заняття	4
Тема 7. ЕКОНОМІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ УКРАЇНИ ЯК ПЕРЕДУМОВА РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ.		Лекція, семінарське заняття	4
Тема 8. РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В КОНКУРЕНТНОМУ РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ.		Лекція, семінарське заняття	2

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (100 балів протягом семестру) “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;
-----------------------------------	--

	<p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <table border="1" data-bbox="392 595 1469 913"> <tr> <td colspan="3">Поточне тестування та самостійна робота</td> <td rowspan="2">Екзаменаційна робота (екзамен)</td> <td rowspan="2">Сума балів з навчальної дисципліни</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Модуль 1</td> <td>Модуль 2</td> </tr> <tr> <td>Змістовий модуль 1</td> <td>Змістовий модуль 2</td> <td>Змістовий модуль 3</td> <td rowspan="3"></td> <td rowspan="3"></td> </tr> <tr> <td>поточний контроль</td> <td>Самостійна робота</td> <td>Індивідуальне науково-дослідне завдання</td> </tr> <tr> <td>Теми 1-8</td> <td>Теми 1-8</td> <td>Теми 1-8</td> </tr> <tr> <td>60</td> <td>20</td> <td>20</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">50</td> <td></td> <td style="text-align: center;">100</td> </tr> </table>	Поточне тестування та самостійна робота			Екзаменаційна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни	Модуль 1		Модуль 2	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне науково-дослідне завдання	Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8	60	20	20			50				100
Поточне тестування та самостійна робота			Екзаменаційна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни																										
Модуль 1		Модуль 2																												
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3																												
поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне науково-дослідне завдання																												
Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8																												
60	20	20																												
50				100																										
Семінарські заняття	<p>Загальна підсумкова оцінка за практичні заняття складається за методикою нагромадження балів за результатами поточного контролю знань, тестів.</p> <p>Завданням поточного контролю є перевірка розуміння і засвоєння матеріалу тем, що виносяться на семінарські заняття, та вміння привселюдно представити засвоєний матеріал, розв’язати задачі. Протягом семестру студент має можливість отримати оцінки по 5 балів за кожну усну відповідь.</p> <p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 100 бальну шкалу.</p> <p>Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення завдань, перевірка рівня їх виконання та оцінювання. Практичні заняття є ланцюжком, який зв’язує теоретичну підготовку та навчальну практику з дисципліни.</p>																													
Самостійна робота	<p>Важливе значення для опанування теоретичним матеріалом має виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань.</p> <p>Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником формування вміння навчатися, що сприяє активізації засвоєння знань; основним засобом опанування навчального матеріалу в позааудиторний час.</p> <p>Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат).</p> <p>Максимальна кількість балів за тестування становить 20 балів.</p>																													
Вимоги до письмової роботи	<p>Студент виконує індивідуальну презентаційну роботу, яка є допуском до складання екзамену. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу.</p>																													
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі: Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою менеджменту і маркетингу, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>																													

8. Політика курсу

Політика курсу є студентоорієнтованою, спрямована на формування відповідних компетенцій шляхом активної комунікації та сприятливого навчального середовища. Підсумковою формою контролю є залік, який проводиться на останньому семінарському занятті. Максимальна кількість 50 балів за екзаменаційну роботу. Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Відповідно, будь які прояви академічної доброчесності недопустимі, зокрема списування під час контрольних заходів.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка ставиться, а нб округляється. Консультації студентам проводяться у відповідності до затвердженого кафедрою графіка (<https://kmim.pnu.edu.ua/графік-консультацій>). Також є можливість здачі студентами пропущених тем через використання системи дистанційного навчання (<http://www.d-learn.pu.if.ua>).

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курс на платформі Prometheus. Сертифікат потрібно надіслати на електронну адресу oleg.tkach@pnu.edu.ua не пізніше ніж за 5 днів до останнього практичного заняття за розкладом. Приймаються також сертифікати, які підтверджують проходження курсу студентом і на інших платформах неформальної освіти (курс повинен доповнювати знання з дисципліни). Попередньо студент погоджує з викладачем коректність обраного курсу (лист-погодження надіслати на електронну адресу oleg.tkach@pnu.edu.ua)

9. Рекомендована література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. (із змінами). URL: www.zakon4.rada.gov.ua.
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р № 280/97-ВР. URL: www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80.
3. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 кв. 1999 р. № 586-XIV // Офіційний вісник України. 1999. № 18. Ст. 774
4. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011р. № 3166-VI (із змін. і доповн.). URL: www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3166-17.
5. Бачинська К.В., Марущак В. П., Марущак О. І. Державне управління, планування, фінанси : монографія / К. В. Бачинська., Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2018. 228 с .
6. Вдовенко С.М., Вдовенко Ю.С., Рогова О.В. Адміністративно- територіальний менеджмент: навч. посіб. Ніжин:ТПК «Орхідея», 2016. 212 с.
7. Гладкий О. В. Менеджмент регіонального розвитку: навчальний посібник. "Академвидав". 2013. 248 с.
8. Віліжінський В. М., Попов М. П. Реформування системи місцевого самоврядування в Україні з урахуванням національних традицій врядування : монографія. О. : ОРІДУ НАДУ, 2016. 182 с.
9. Ганущак Ю. І. Територіальна організація влади: напрямки змін: монографія; за заг. ред. В. С. Куйбіди ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Львів : Астролябія, 2018. 166 с.
10. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
11. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 2. 662 с.

12. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна та ін. ; за ред. А. Ф. Мельник. Тернопіль, 2014. 452 с.
13. Летучий Д. М., Гончарук Н. Т. Інтегрування стилів управління як засіб підвищення ефективності державної служби : монографія,. Д.: ДРІДУ НАДУ, 2016. 164 с.
14. Tkach Oleg. The foreign trade activity effective strategy entering into overseas markets. Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління». 2023. Том 34(73). №2. – С.52-59
15. Tkach Oleg. The main drivers of a company effective strategy trade tools implementation within foreign trade activity. Сталий розвиток економіки. 2023. №1(46).- С. 123-128

Викладач

д.е.н., професор ТКАЧ О.В.